

Ontwikkelingsgericht Coachen met de Vork

Rudy Vandamme, Ph.D.

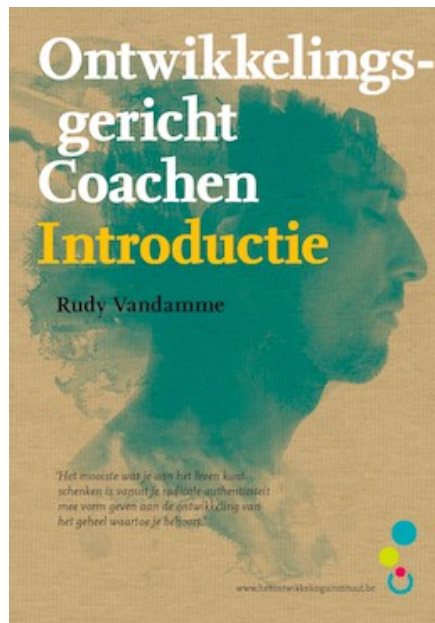
Dit boek is een integratie van twee voorgaande handboeken (Handboek ontwikkelingsgericht coachen, 2003 en De Vork, 2009). Het is het definitieve handboek voor iemand die ontwikkelingsgericht coacht.



Bestel bij CoachingBooks.net

Doel van deze slideshow

1. Een verhalende inleiding geven hoe de vork kan gebruikt worden om te coachen.
2. Docenten en trainers slides aanreiken die ze kunnen gebruiken in hun lessen (gelieve copyright te vermelden)



Deze introductie bied je in 64 pagina's een samenvattend inzicht in het specifieke van de Ontwikkelingsgerichte Benadering in coaching;

Inhoud

1. Inleiding op de ontwikkelingsgerichte benadering (4-5)
2. Het denkkader van het ontwikkelingsgericht coachen (6-10)
3. De vork, inleiding (11-12)
4. De vork, project (13-14)
5. De vork, identiteit (15-21)
6. De vork, zelfsturing (22-23)
7. De vork, groter geheel (24-27)
8. De vork, ontwikkelcirkel (28-29)
9. De vork, stroomlijnen van de 4 sporen (30-33)
10. De vork, cases (34-36)
11. Taak van de coach: triadische dialoog (37-39)
12. Taak van de coach op elk spoor (40-47)
13. De vork van de coach (48-51)
14. PR (52-56)

Ontwikkelingsgericht coachen gaat verder dan oplossingsgericht werken en appreciative inquiry omdat het fundamentele erkenning geeft aan het feit dat er zo iets is als een ontwikkelingsweg waarlangs een persoon, team of organisatie zichzelf ontwikkelt als identiteit, als ziel, als zelf.

Centrale vraag: wat is er zich aan het ontwikkelen?

Op welke manier is deze persoon, dit team of deze organisatie zich Zelf aan het worden?

Ontwikkelingsgericht coachen

Hedonistisch
Ikke, ego
Comfortzone
Status quo

Op weg gaan
Iets willen bouwen
Jezelf worden
Onderweg (leren) zijn

Gedragmatig
projectmatig
Resultaatgericht
Groei ten koste van

Vier kenmerken van ontwikkelingsgericht coachen

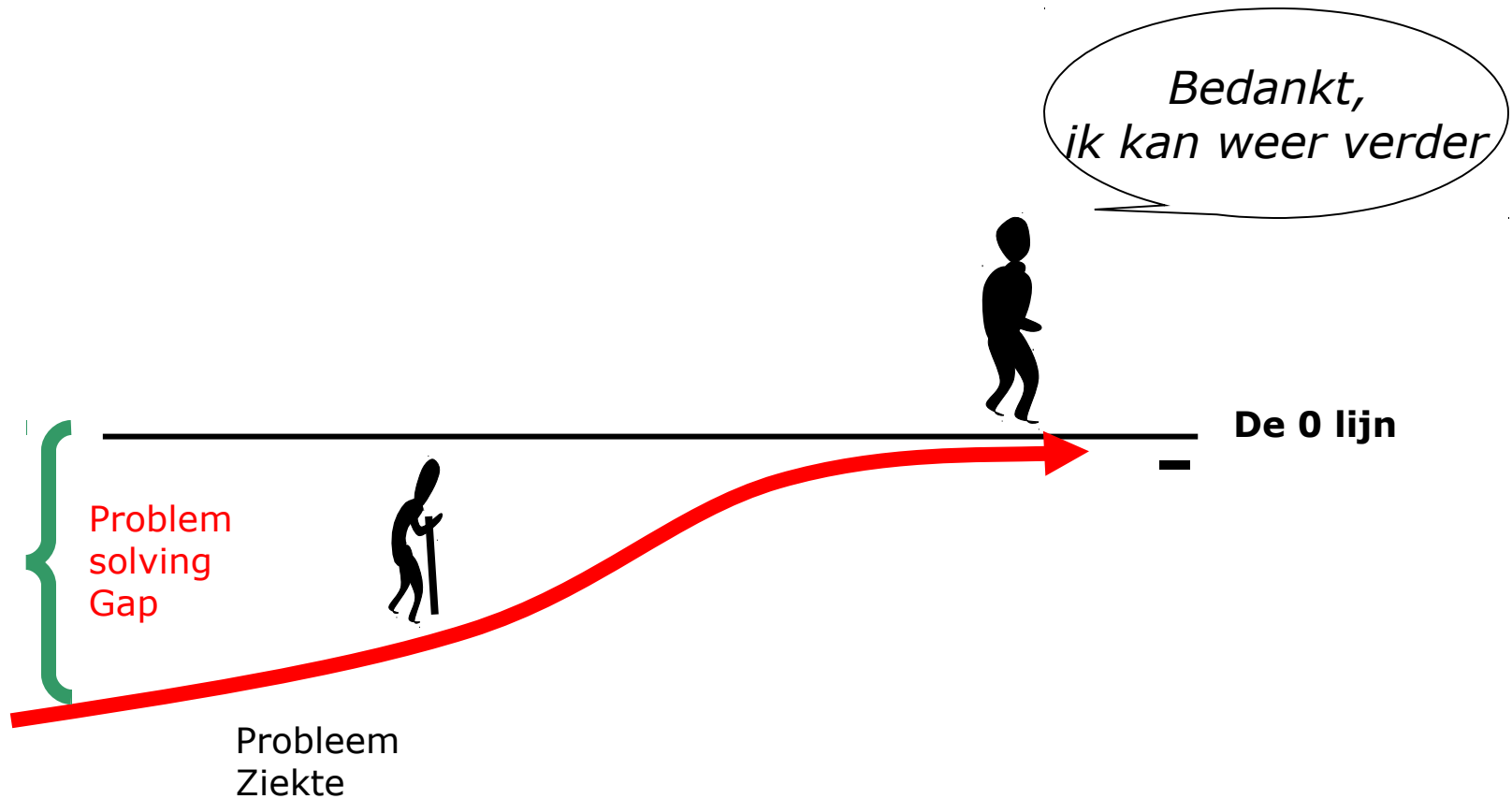
1. Ontwikkeling van cliënten STRUCTUREREN
2. Binnen de DANS van volgen en leiden werken
3. De cliënt motiveren ontwikkelingsgericht met zijn leven om te gaan
4. Als coach bewust zijn van je maatschappelijke missie



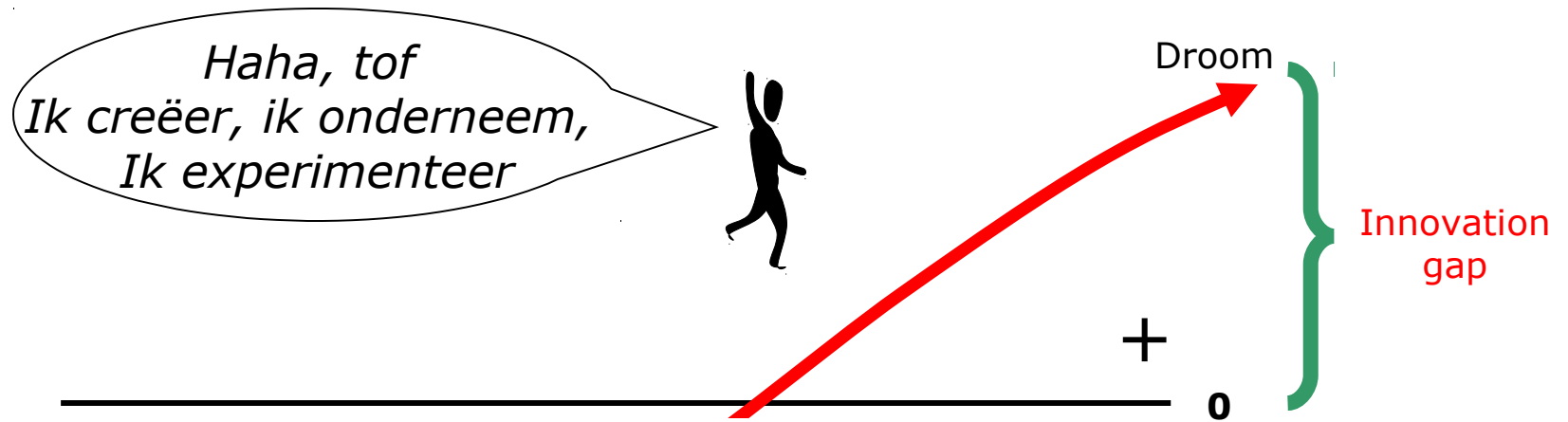
Ankers van de ontwikkelingsgerichte benadering

1. De filosofie: in het worden leren zijn
2. De vormmethodiek: 4 sporen tegelijk
3. De ontwikkelingsformule: behouden, toevoegen, loslaten
4. De triadische dialoog: doe de driehoek
5. Ontwikkelcirkels: samen bouwen aan het geheel

Probleem oplossend patroon

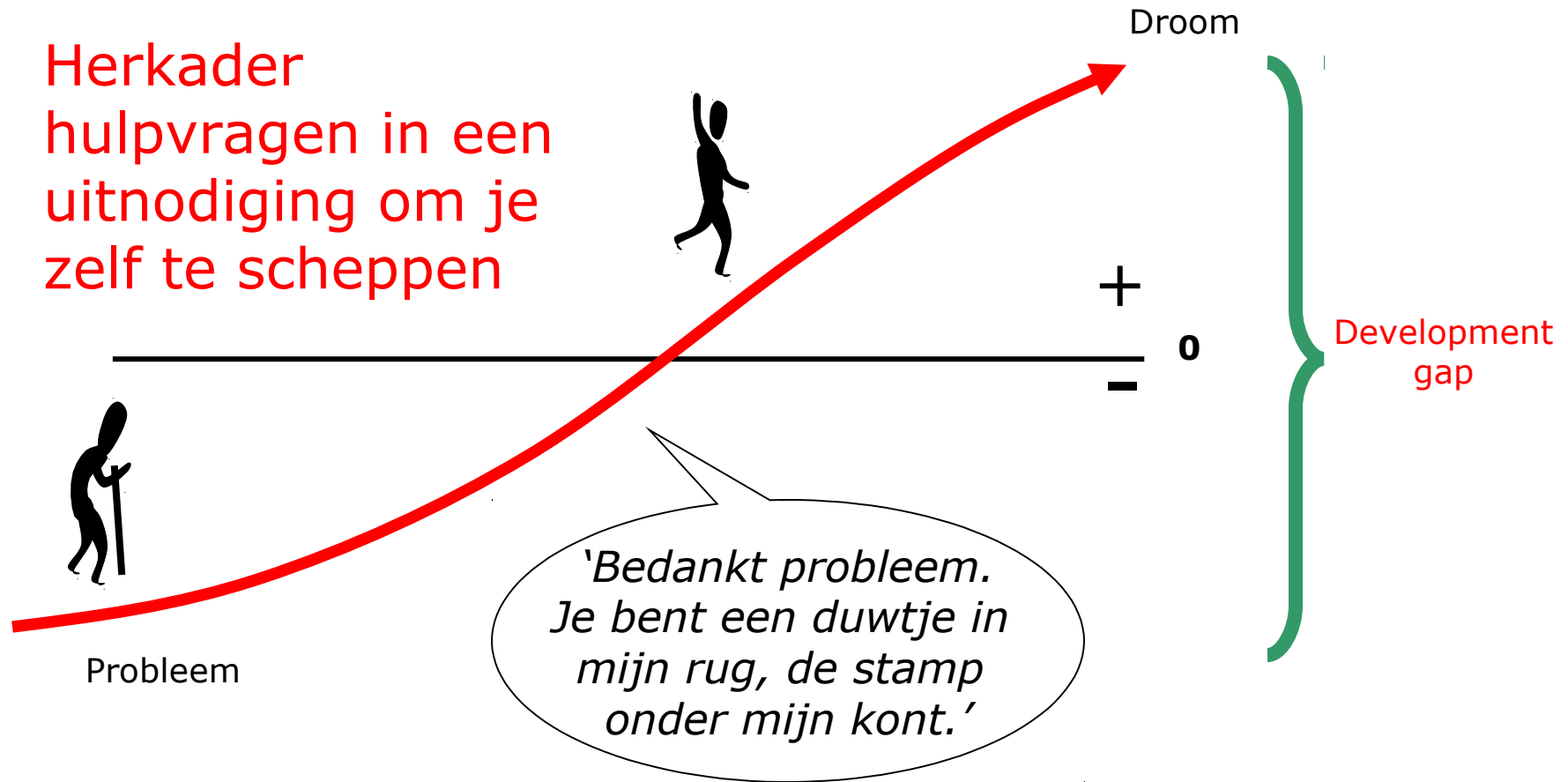


Scheppend patroon



Ontwikkelingsgericht coachen

© Het ontwikkelingsgericht denkmodel. Rudy Vandamme



Ontwikkelingsformule

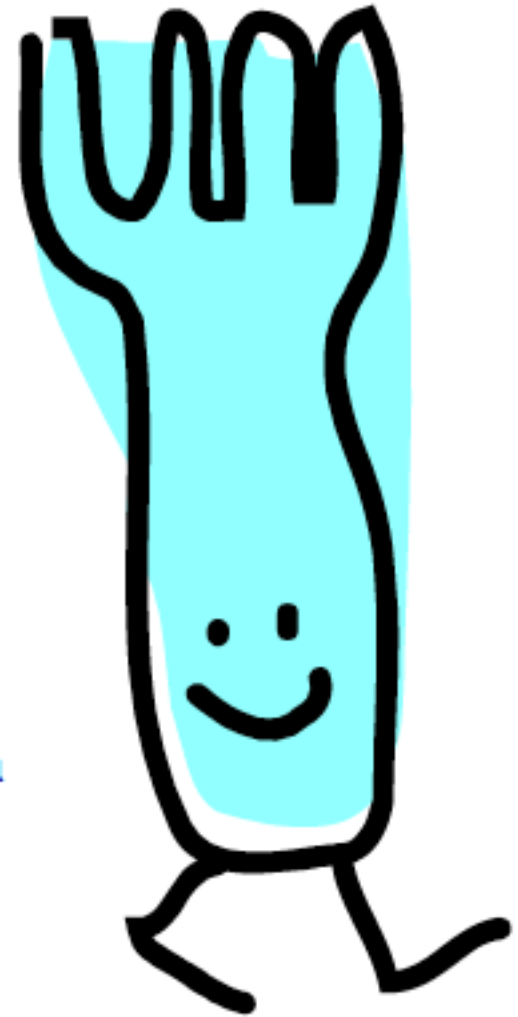
Welgevormde ontwikkeling bestaat in het combineren van 3 patronen:

1. Wat wil je behouden?
2. Wat wil je toevoegen (scheppen, bouwen)?
3. Wat wil je loslaten (afbouwen)?

Het motto van de ontwikkelingsgerichte coach:

Behoud wat goed is, voeg toe wat nodig is en laat los wat niet meer bij je past

Ik rol door het leven
dankzij de Vork



Vier sporen = welgevormd ontwikkelen

© Het Vorkmodel. Rudy Vandamme



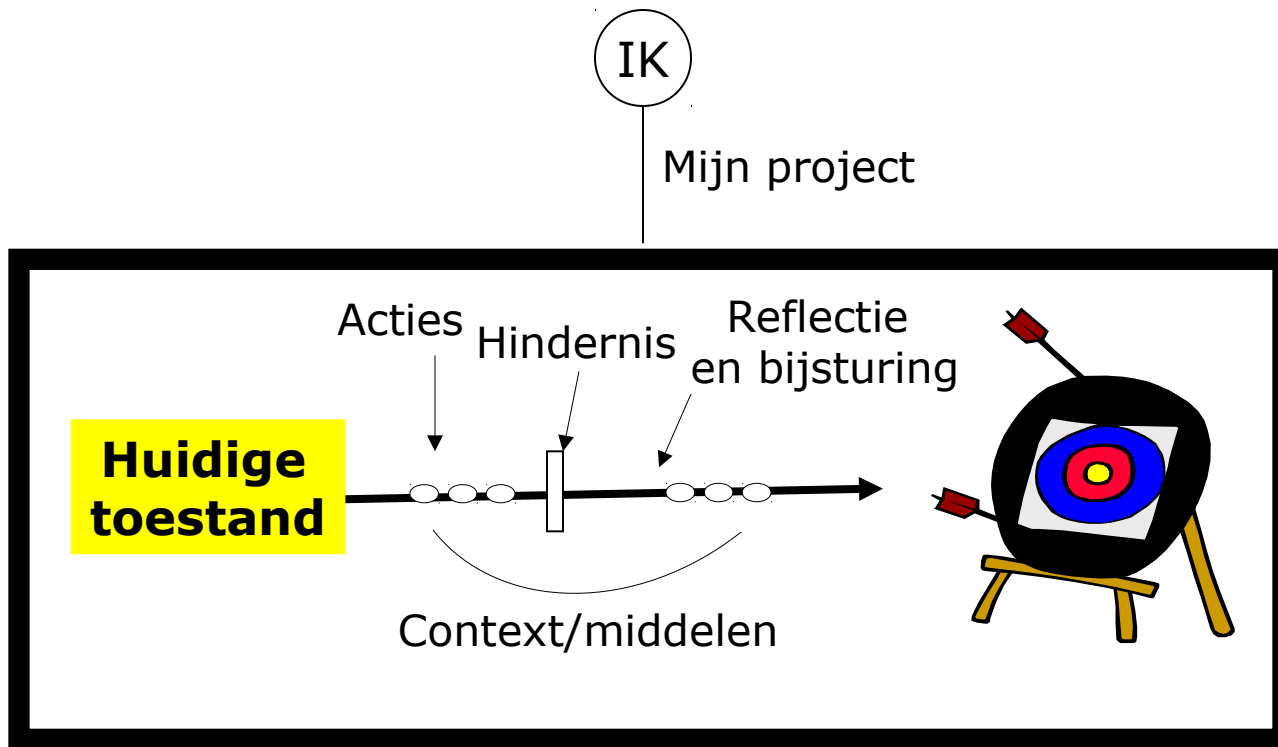
JIJ

Je projecten succesvol uitvoeren

Wat is je concreet doelgericht plan?

Structureer je project

© Projectstructuur. Rudy Vandamme



JIJ

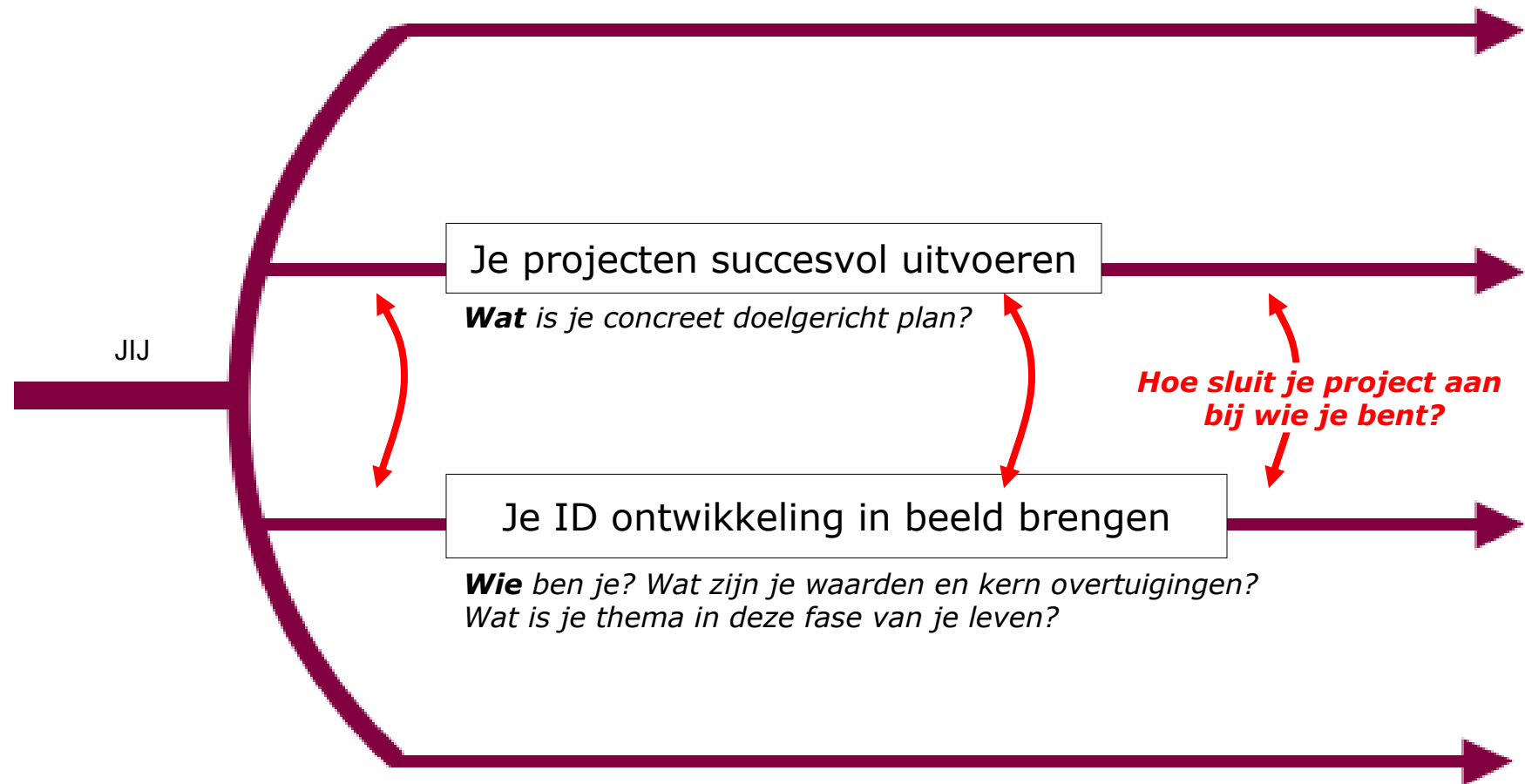
Je projecten succesvol uitvoeren

Wat is je concreet doelgericht plan?

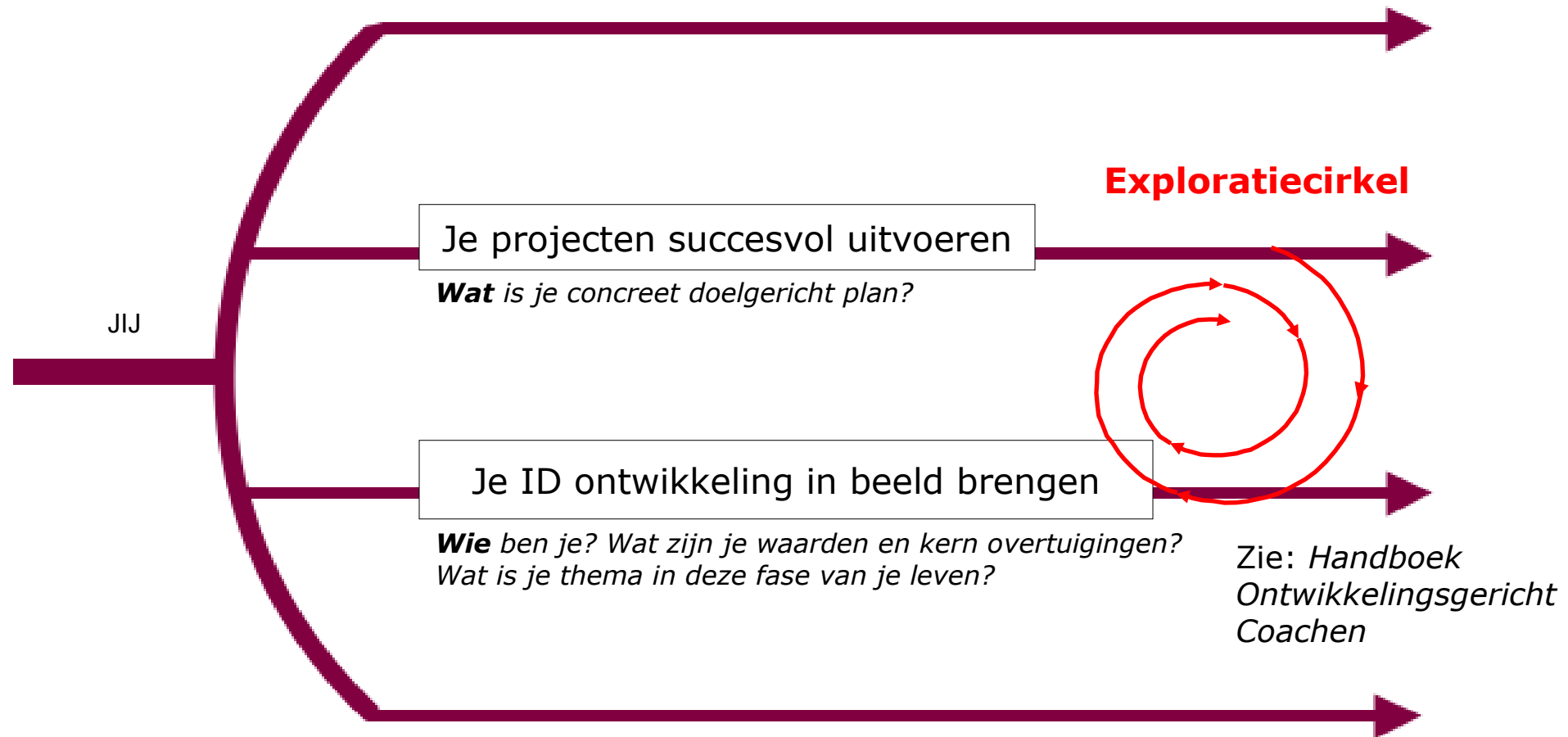
Je Identiteitsontwikkeling in beeld brengen

Wie ben je? Wat zijn je waarden en kern overtuigingen?
Wat is je thema in deze fase van je leven?

Koppel je project aan je ID



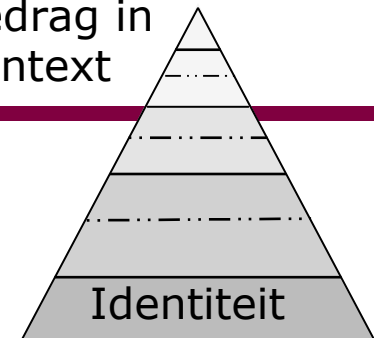
Koppel je project aan je ID



Koppel je project aan je ID

Model van de logische niveaus - omgekeerd

Gedrag in
Context



Je projecten succesvol uitvoeren

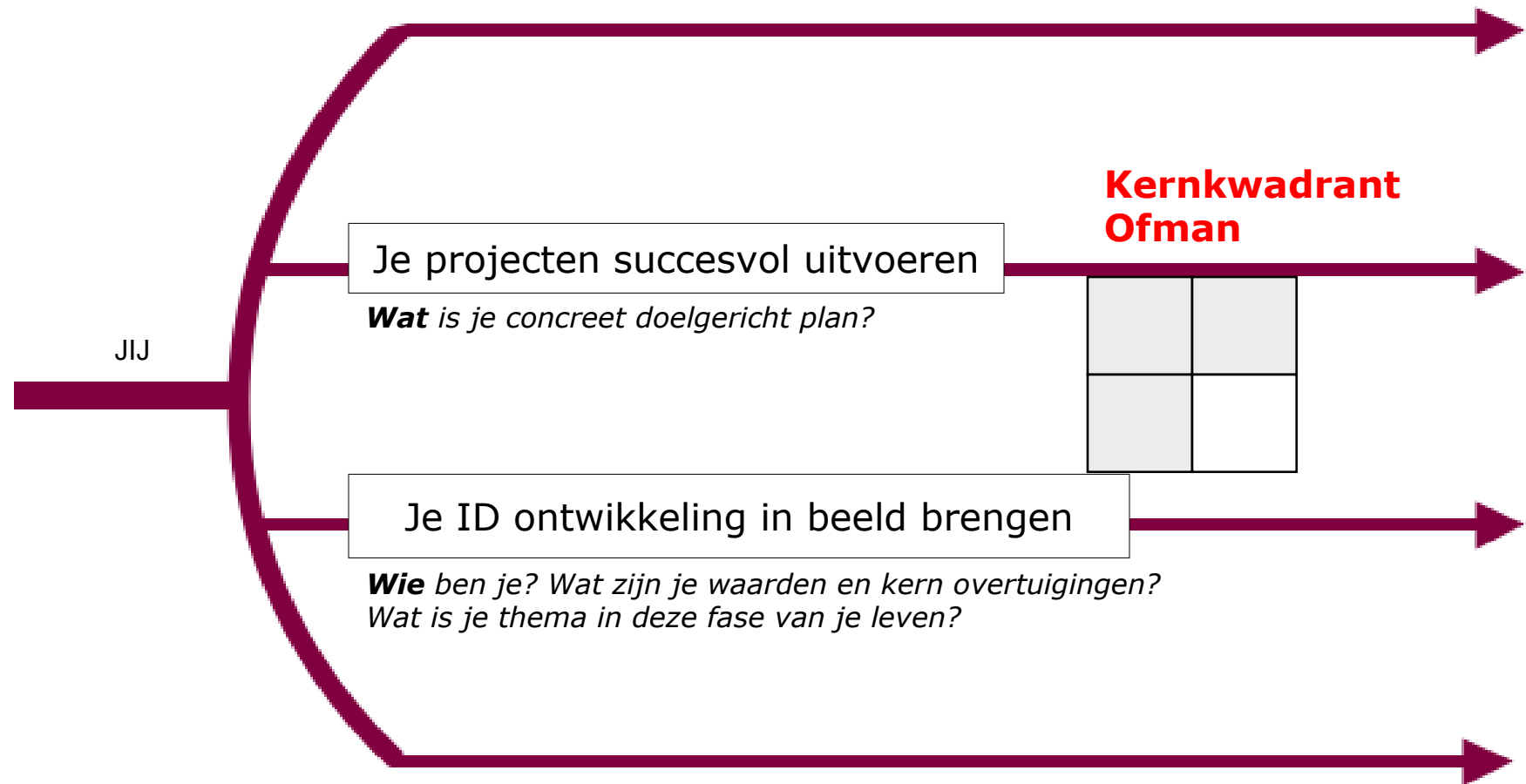
Wat is je concreet doelgericht plan?

Je ID ontwikkeling in beeld brengen

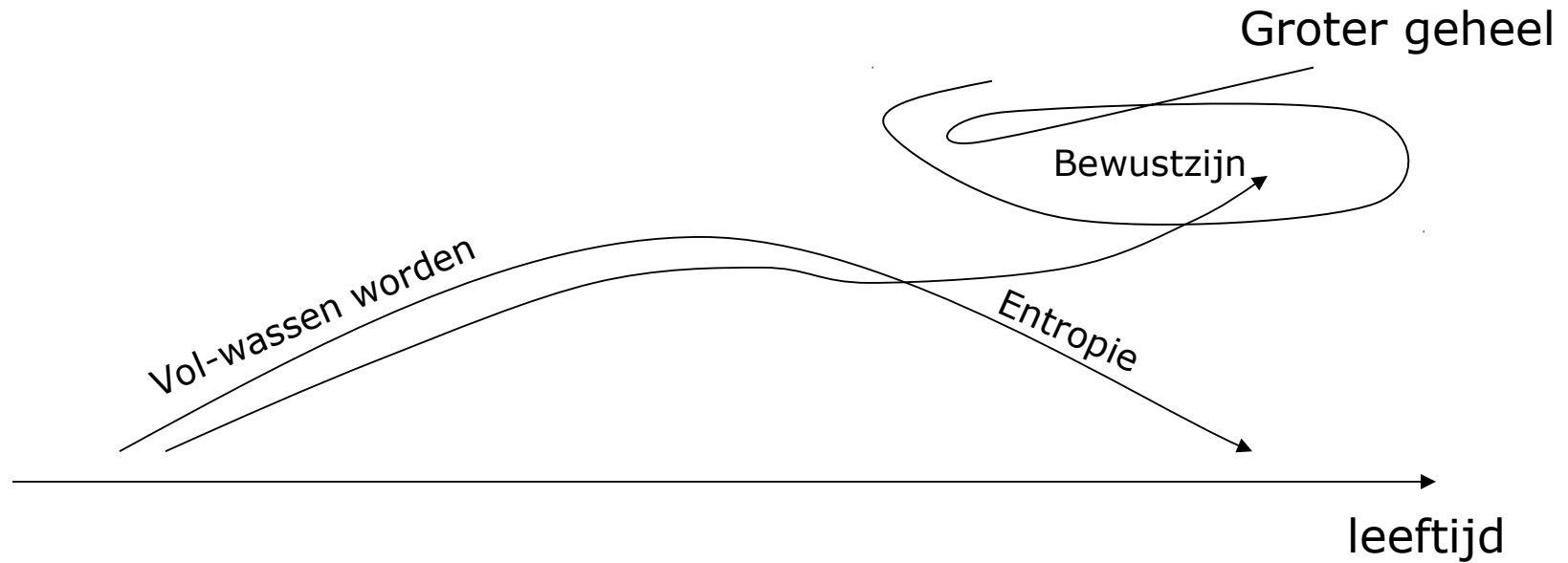
Wie ben je? Wat zijn je waarden en kern overtuigingen?
Wat is je thema in deze fase van je leven?

JIJ

Koppel je project aan je ID



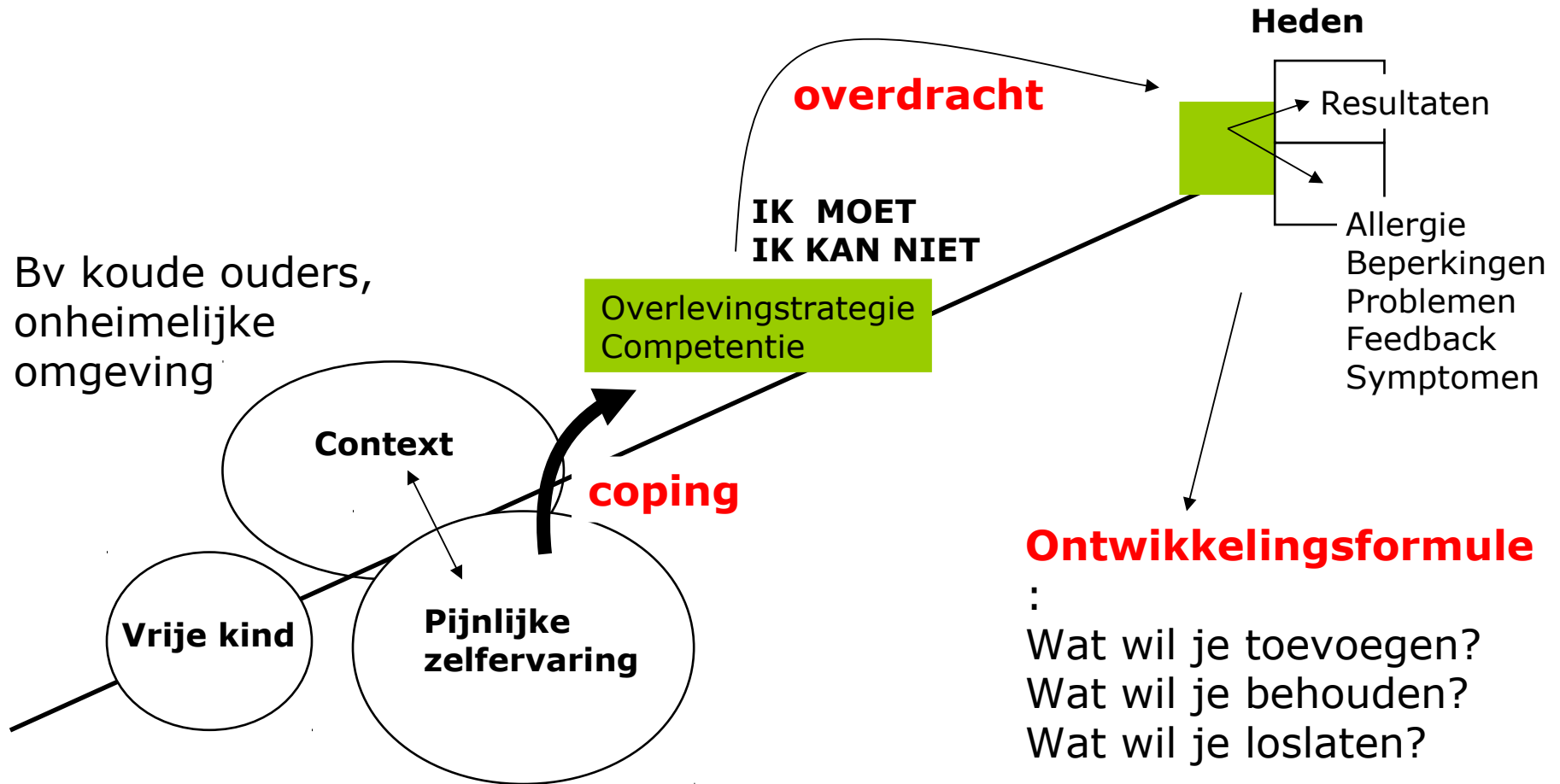
Identiteitsontwikkeling is missiegedreven



Identiteitsontwikkeling = meer en meer jezelf worden (individuatie) door meer interne coherentie (delen in jezelf) en externe vormgeving (je leven vorm geven).

Identiteitsontwikkeling sluit aan bij de intrinsiek menselijke spirituele drijfveer om vanuit wie je uniek bent, een bijdrage te leveren aan een betere wereld.

Ontwikkeling is ook integratiewerk van je bagage uit het verleden



Een aangeleerde overlevingscompetentie wordt later een patroon waar je geen zelfsturing over hebt. Het ontwikkelingsthema bestaat er in het patroon te ontmantelen met de ontwikkelingsformule.

Breng je aansturing in kaart

JIJ

Je vaardigheid van sturing verhogen

Hoe ben je bezig met je project/ID/GG?

Wat moet je leren in hoe je het aanpakt, om meer succes te hebben?

Je projecten succesvol uitvoeren

Wat is je concreet doelgericht plan?

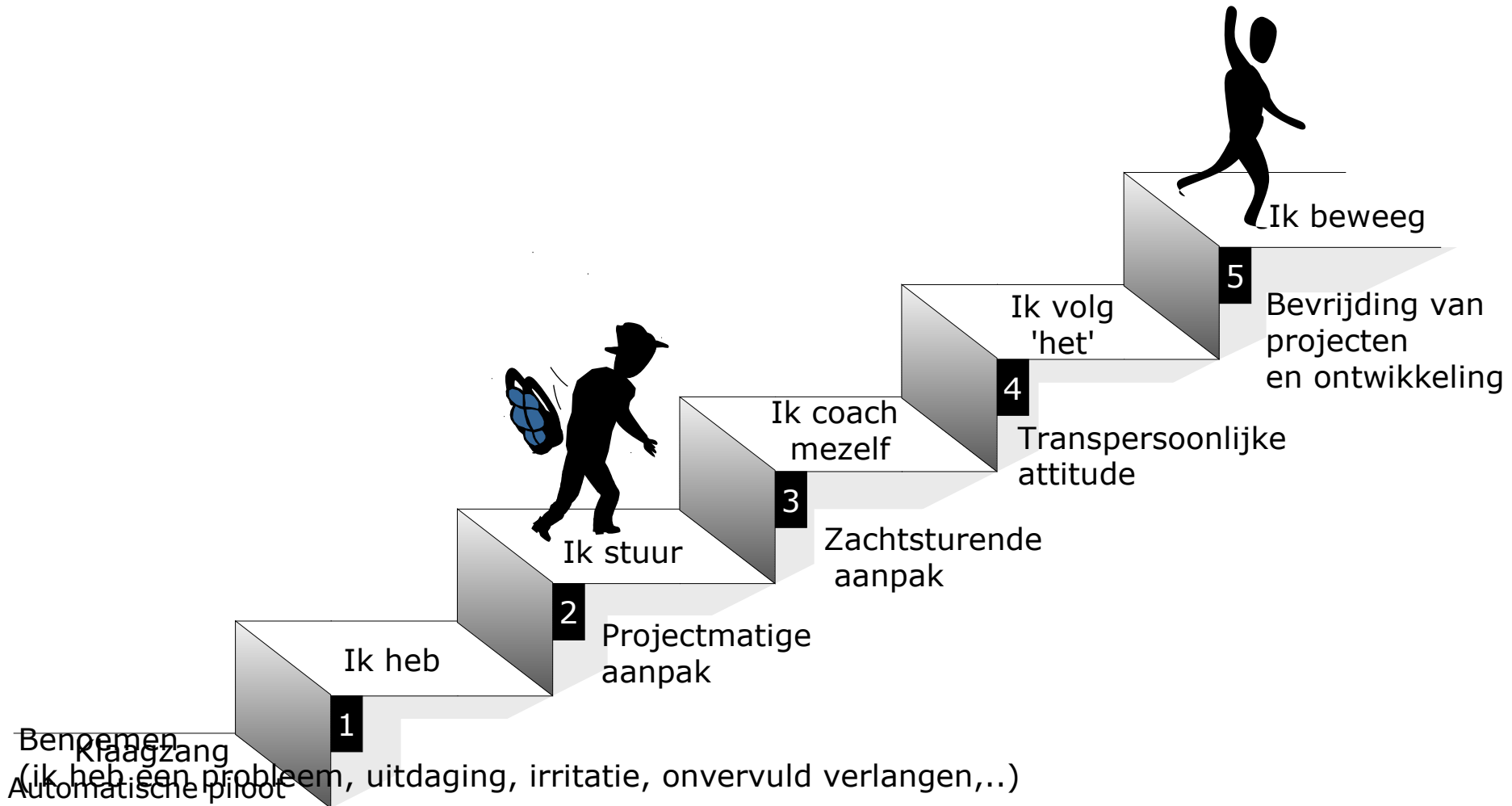
Je ID ontwikkeling in beeld brengen

Wie ben je? Wat zijn je waarden en kern overtuigingen?

Wat is je thema in deze fase van je leven?

Niveaus in de competentie van zelfsturing

© Competentieprofiel van zelfsturing. Rudy Vandamme



Koppel project en ID aan groter geheel

JIJ

Je vaardigheid van sturing verhogen

Hoe ben je bezig met je project/ID/GG?
Wat moet je leren in hoe je het aanpakt, om meer succes te hebben?

Je projecten succesvol uitvoeren

Wat is je concreet doelgericht plan?

Je ID ontwikkeling in beeld brengen

Wie ben je? Wat zijn je waarden en kern overtuigingen?
Wat is je thema in deze fase van je leven?

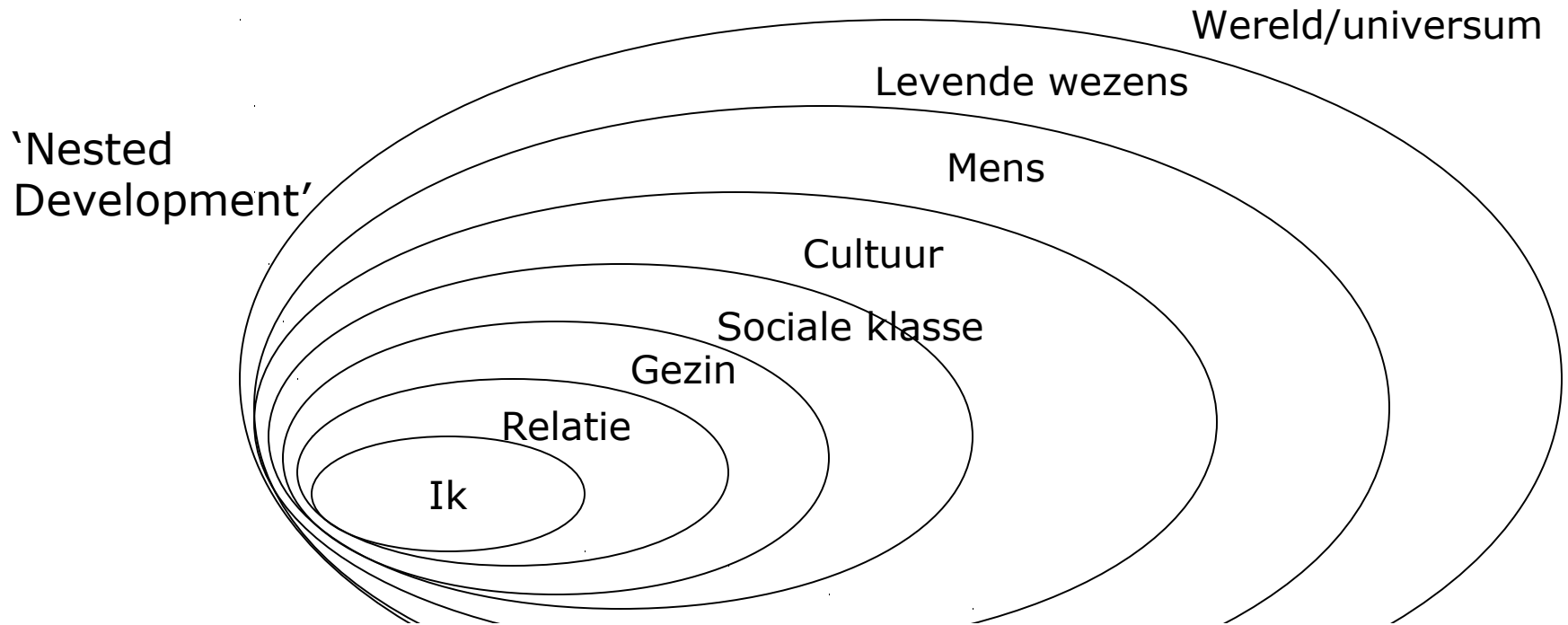
Rijker participeren aan het geheel

Wat is je context en hoe ontwikkelt die zich?

*Wat is jouw bijdrage tot
de ontwikkeling van dit geheel?*

Participeren in een groter geheel

© Gesitueerde ontwikkeling. Rudy Vandamme



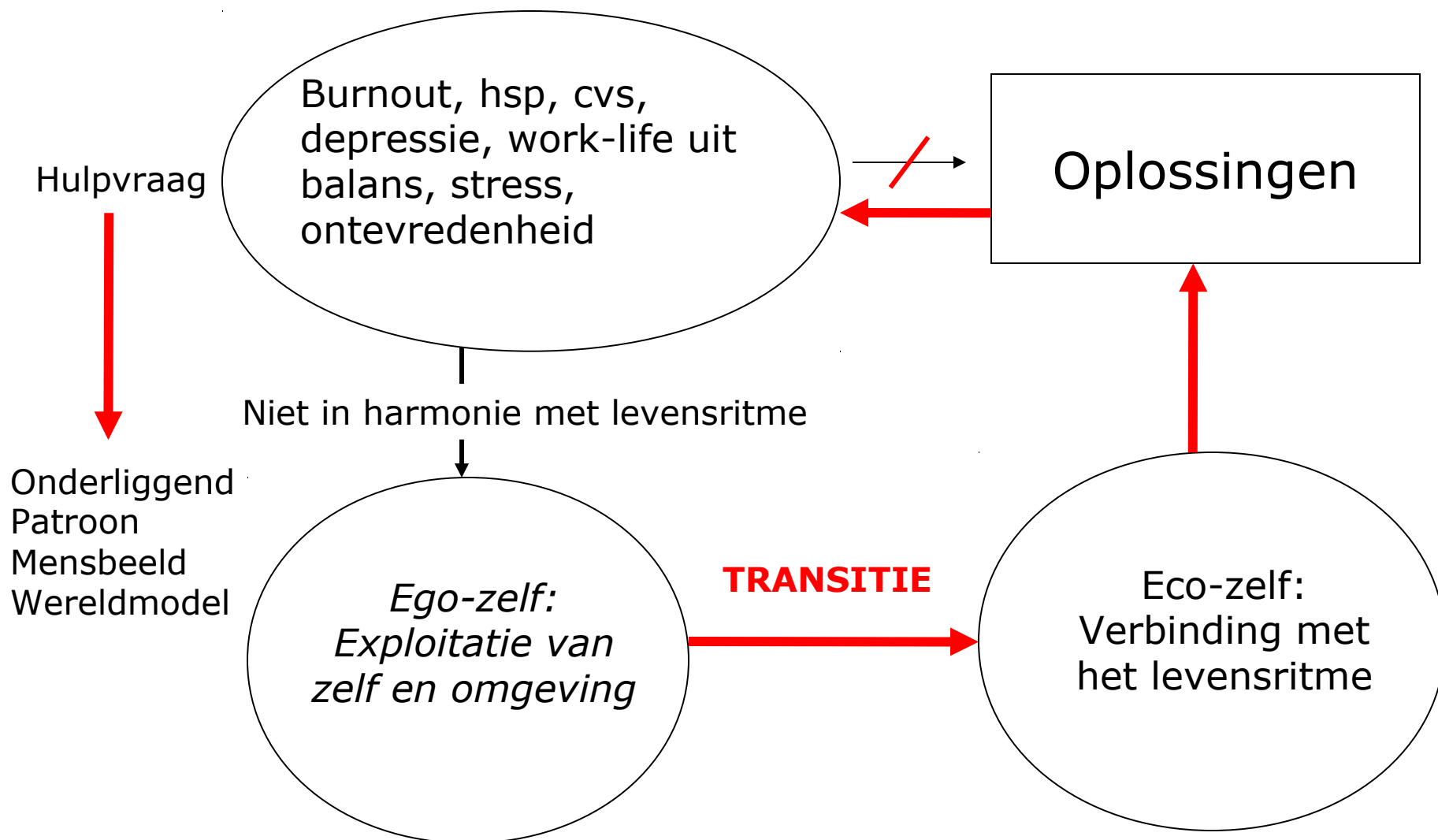
Met wat ik doe (project) en wie ik ben, behoor ik tot de groep van...

Ik doe in mijn huidige toestand het patroon van het groter geheel waartoe ik behoor, en dat is...

Het landschap dat onbewust of bewust in mijn biografie meespeelt en waar ik naar refereer is....

Ik lijd onder wat ik zie in mijn wereld en dat is ..

Transitie op niveau van wereldmodel



Om cliënten fundamenteel te kunnen helpen moeten we het onderliggend patroon waar een gehele samenleving aan lijdt, aanpakken.

Metafoor voor een ecologisch holarchisch wereldmodel

Je participeert op een individuele manier aan een groter geheel

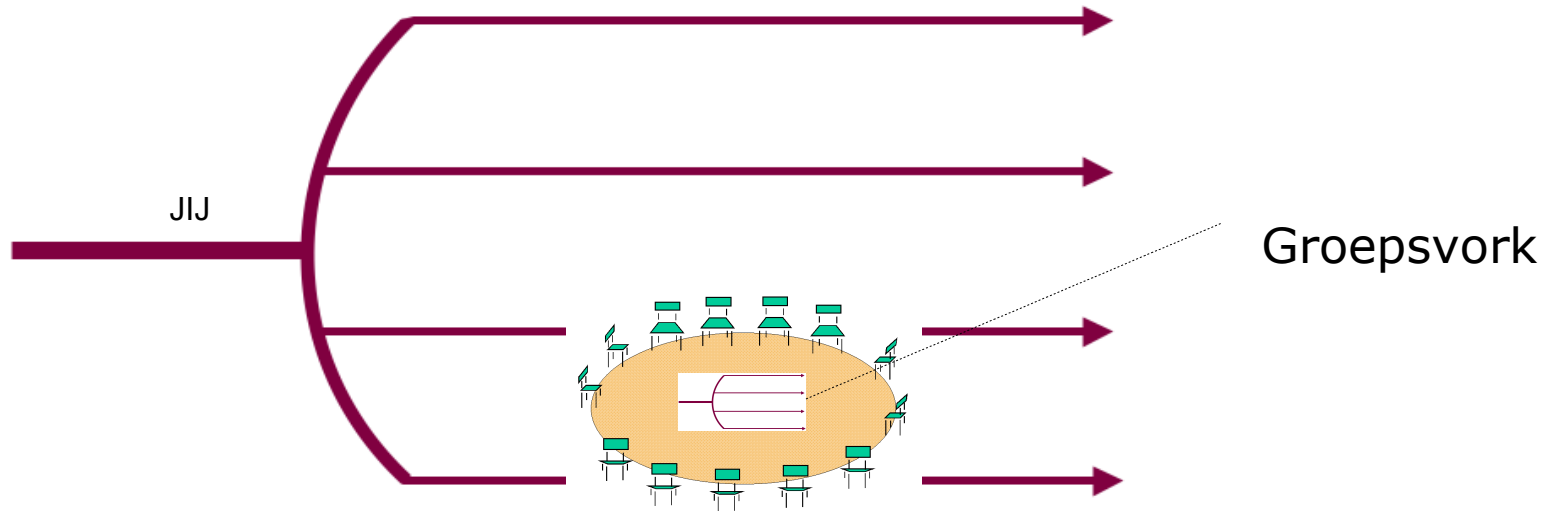


Mycelium bij
paddestoelen

Deleuze & Guattari (1987) *A thousand plateaus*.

Ontwikkelcirkel

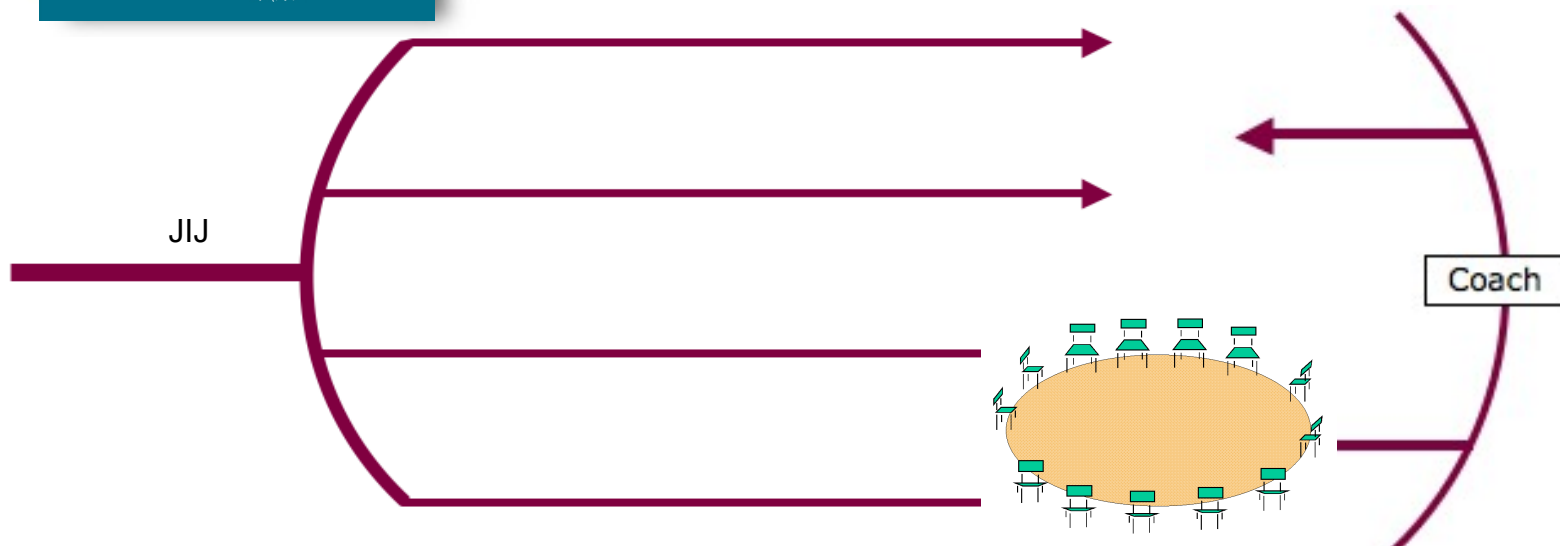
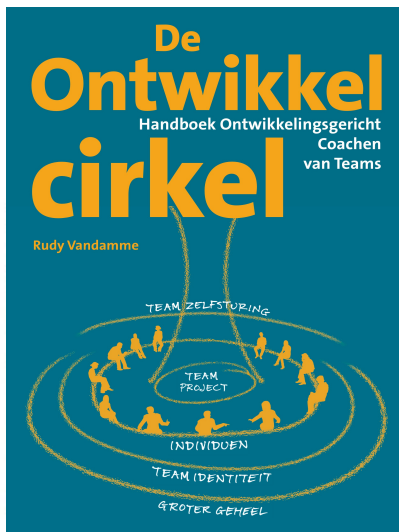
© Ontwikkelcirkel. Rudy Vandamme



Wat is jouw individuele verhouding tot de ontwikkeling van de groep en het geheel waartoe de groep behoort?

Het lijkt op theory U (Scharmer), TGI (Cohn) en Open space technology (Owen). Het verschil is dat in een ontwikkelcirkel individuele coaching van deelnemers (met de vork) in relatie wordt gebracht met de groepsvork.

Ontwikkelcirkel



**Op welke manier werk je samen met je coach
aan de ontwikkeling van het geheel waartoe jullie beiden behoren?**

Stroomlijnen van sporen

JIJ

Je vaardigheid van sturing verhogen

Hoe ben je bezig met je project/ID/GG?

Wat moet je leren in hoe je het aanpakt, om meer succes te hebben?

Je projecten succesvol uitvoeren

Wat is je concreet doelgericht plan?

Je ID ontwikkeling in beeld brengen

Wie ben je? Wat zijn je waarden en kern overtuigingen?

Wat is je thema in deze fase van je leven?

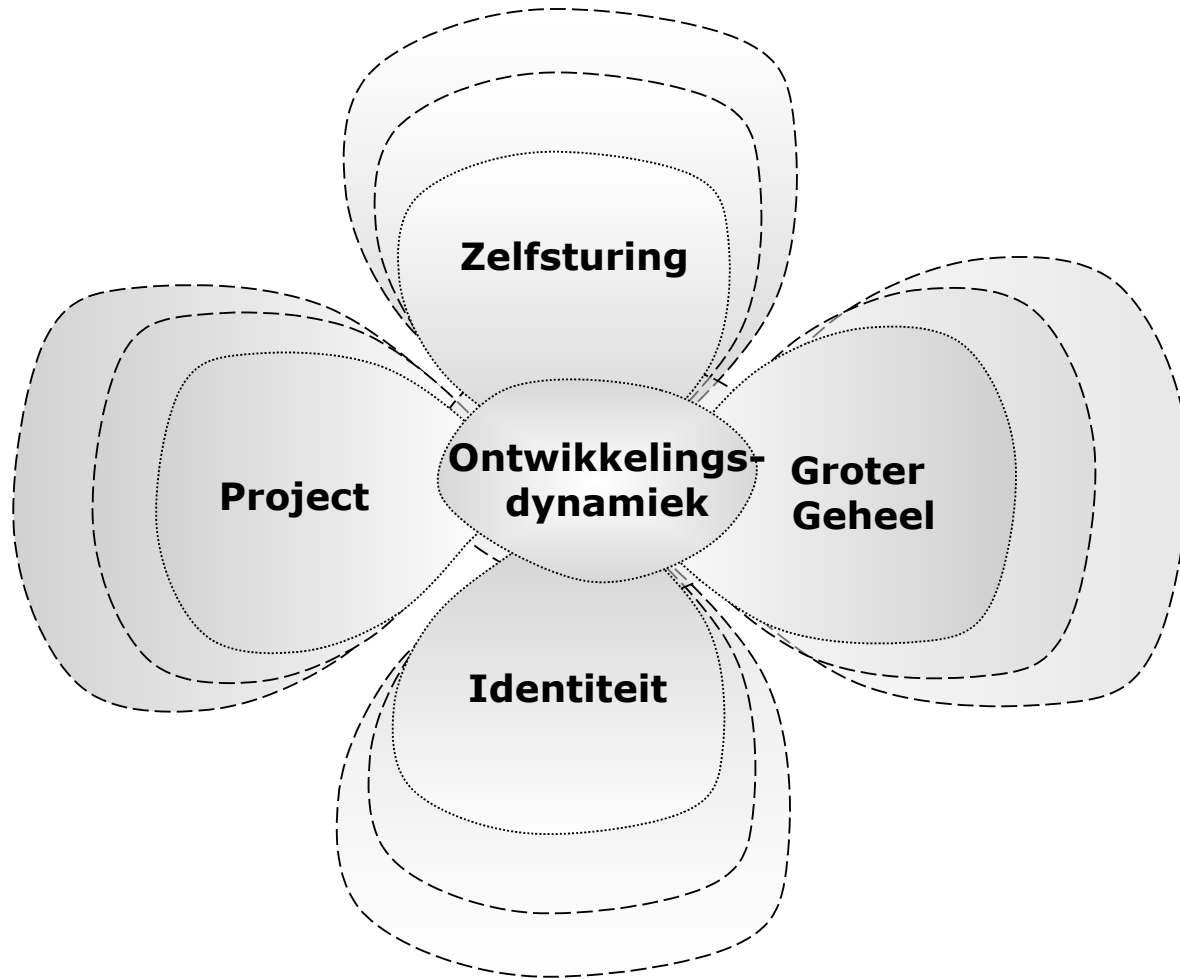
Rijker participeren aan het geheel

Wat is je context en hoe ontwikkelt die zich?

Wat is jouw bijdrage tot de ontwikkeling van dit geheel?

Alternatieve voorstelling

- als je niet van een vork houdt ;-)



Bloeiende bloem

Eigenheid van elk spoor

JIJ

Je vaardigheid van sturing verhogen

HOE - Reflecteren/leren

Je projecten succesvol uitvoeren

WAT - Doen/structureren

Je ID ontwikkeling in beeld brengen

WIE - Integreren/vertellen

Rijker participeren aan het geheel

WAAROM - Verbinden/participeren

JIJ

Je vaardigheid van sturing verhogen

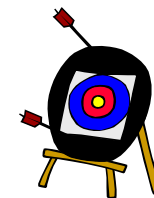
HOE - Reflecteren/leren



Bewustzijn

Je projecten succesvol uitvoeren

WAT - Doen/structureren



Succes

Je ID ontwikkeling in beeld brengen

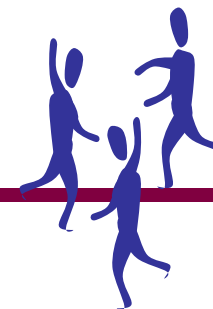
WIE - Integreren/vertellen



Geluk

Rijker participeren aan het geheel

WAAROM- Verbinden



Zin

Case: burnout (en aanverwante klachten)

JIJ

Je vaardigheid van sturing verhogen

Welke sturing heb je nodig om greep te krijgen op je patroon dat burnout veroorzaakte of in stand houdt?

Je projecten succesvol uitvoeren

Met burnout als huidige toestand, wat is precies de doelstelling?
Wat zijn kenmerken van succesvolle projecten met burnout als thema?

Je ID ontwikkeling in beeld brengen

Hoe zal burnout je leven veranderen?
Wat zegt het hebben van burnout over wie je bent?

Rijker participeren aan het geheel

Welk cultureel patroon ligt aan de basis van burnout?
Wat is de wenselijke ontwikkeling in de manier hoe mensen met hun inzet omgaan?

Case: dieet met duurzaam resultaat

JIJ

Je vaardigheid van sturing verhogen

Welke sturing heb je nodig om het resultaat blijvend te consolideren?

Je projecten succesvol uitvoeren

Hoe moet het project zijn om blijvend resultaat te garanderen?

Je ID ontwikkeling in beeld brengen

Wat moet er in je persoon veranderen dat blijvend resultaat garandeert?

Rijker participeren aan het geheel

Wat is het typisch patroon dat de meeste diëters doen?
Wat is de wenselijke ontwikkeling hierin?

Case: mijn koppig kind aansturen

JIJ

Je vaardigheid van sturing verhogen

Welke sturing heb je nodig om je eigen patronen te doorbreken als je met je kind omgaat?

Je projecten succesvol uitvoeren

Welk project is er nodig om een uit de hand gelopen leiderschap te herstellen?

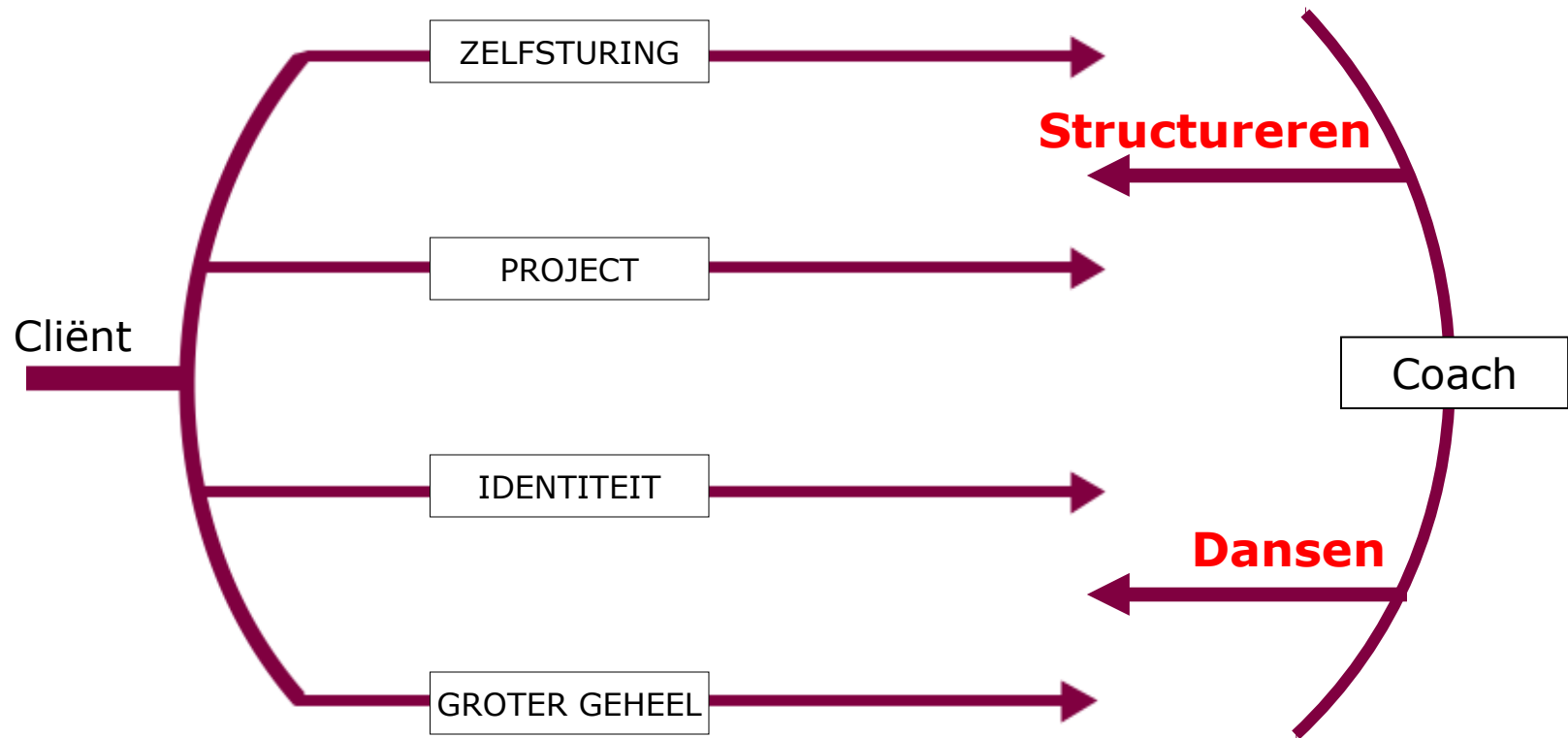
Je ID ontwikkeling in beeld brengen

Welke overtuigingen heb je van jezelf, van je kind en over opvoeding?
Hoe moet je je eigen waarden en identiteit herzien om patroon doorbrekend gedrag mogelijk te maken?

Rijker participeren aan het geheel

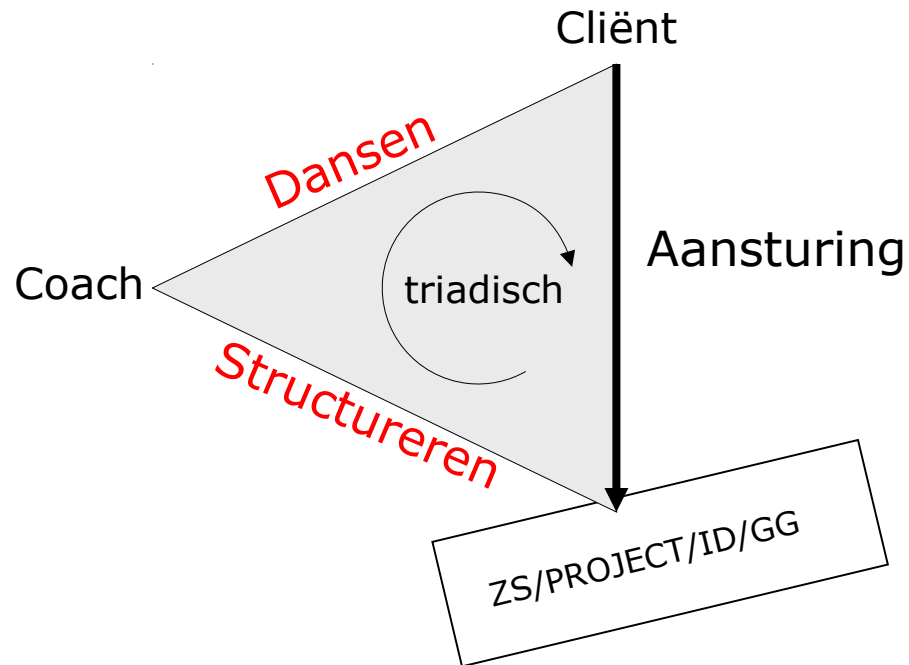
Je behoort tot de groep ouders die geen goed leiderschap hebben over hun kind, hond, enz. Welke ontwikkeling is er bij opvoeders nodig?

Taak van de coach

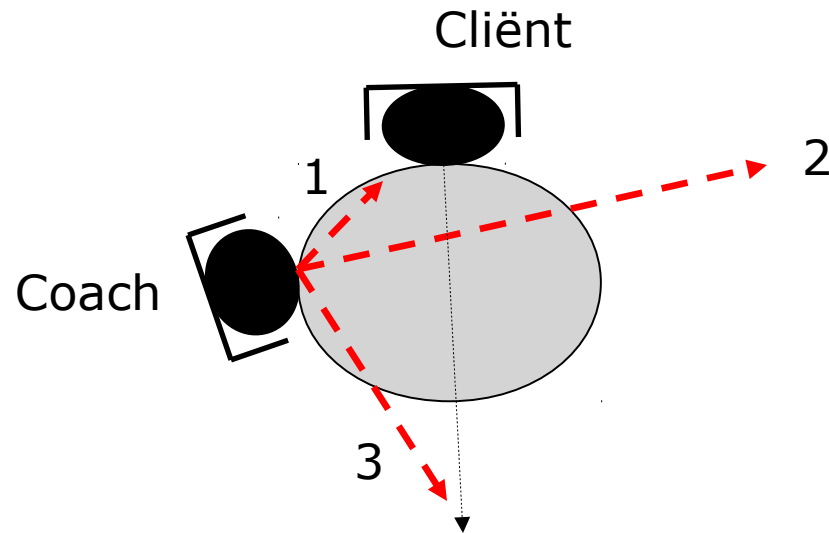


Doe de driehoek (triadische dialoog)

© Triadische dialoog. Rudy Vandamme



Doe de driehoek: manier van kijken

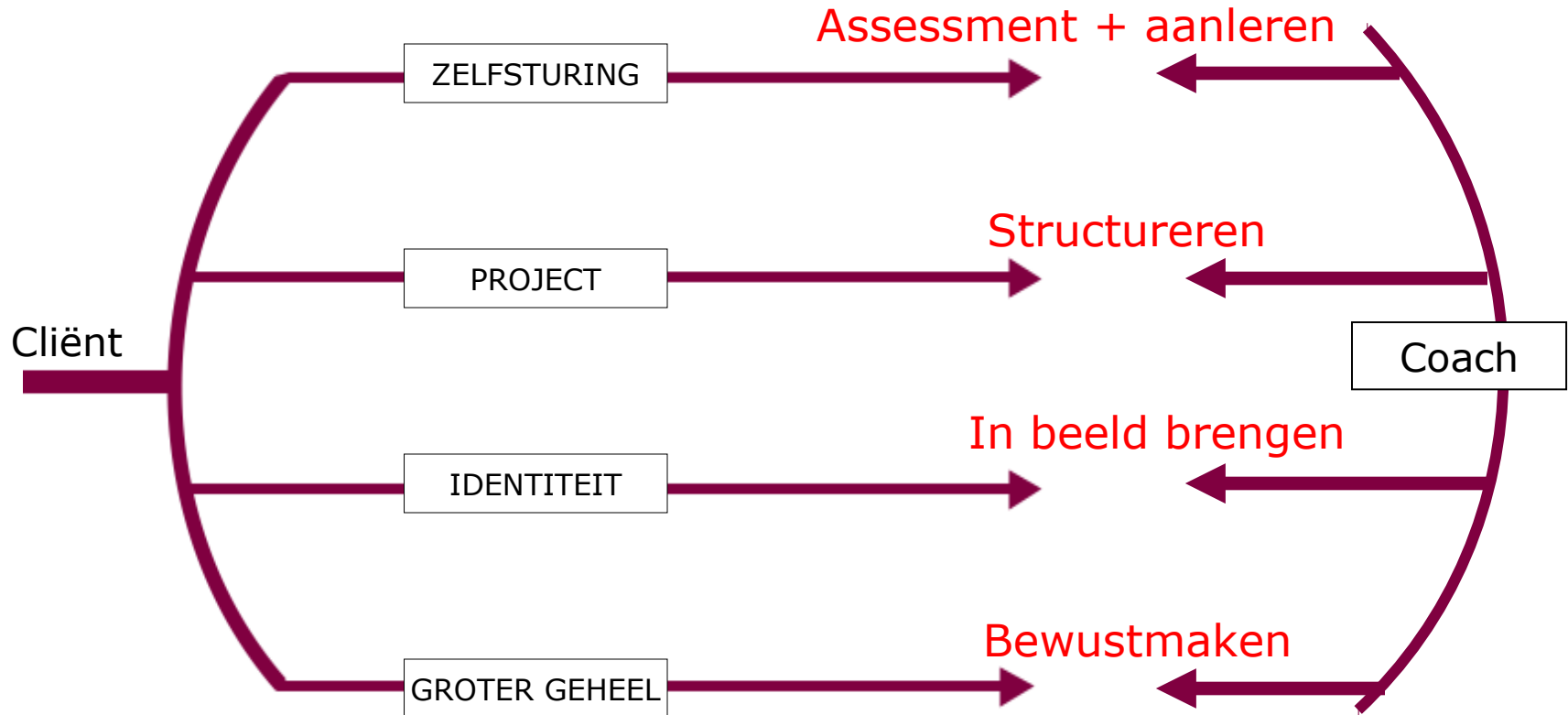


Blik 1: in de ogen van de klant

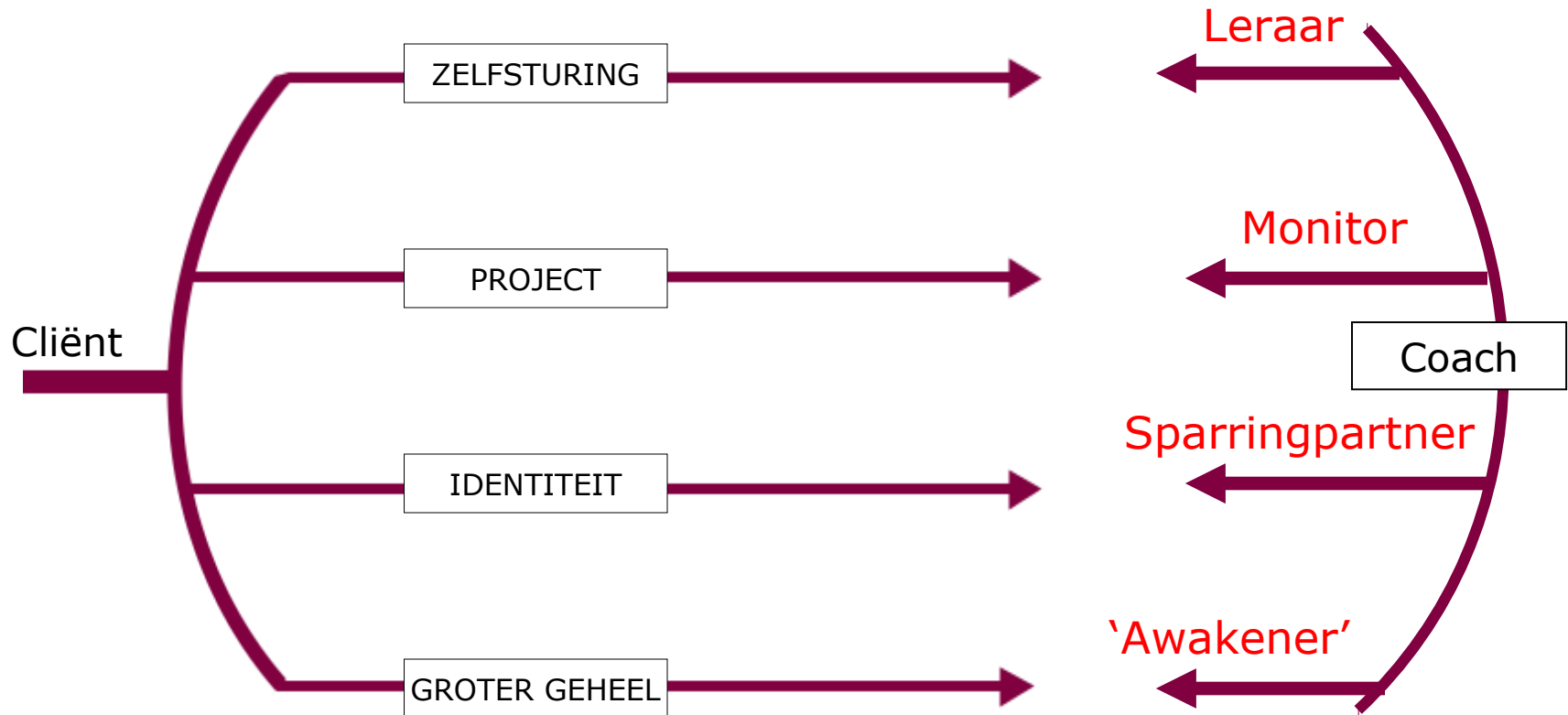
Blik 2: eigen punt van staren

Blik 3: derde hoek van de driehoek

Taak van de coach op elk spoor



Attitude/rollen van de coach op elk spoor



Project spoor structureren

1. Wat is er kenmerkend voor je huidige situatie? Kun je daar een voorbeeld van geven?
2. Wat is je doel? Kun je dit welgevormd formuleren zodat het voor je gaat werken?
3. Welke acties heb je al gedaan om je doel te bereiken?
4. Wat werkt er in de gedane acties en wat niet? Wat is het patroon in de acties? Wat leer je daaruit?
5. Welk experiment en welke actie kun je doen om korter bij je doel te komen of te leren wat er korter bij je doel zou kunnen brengen?

Zelfsturing spoor structureren

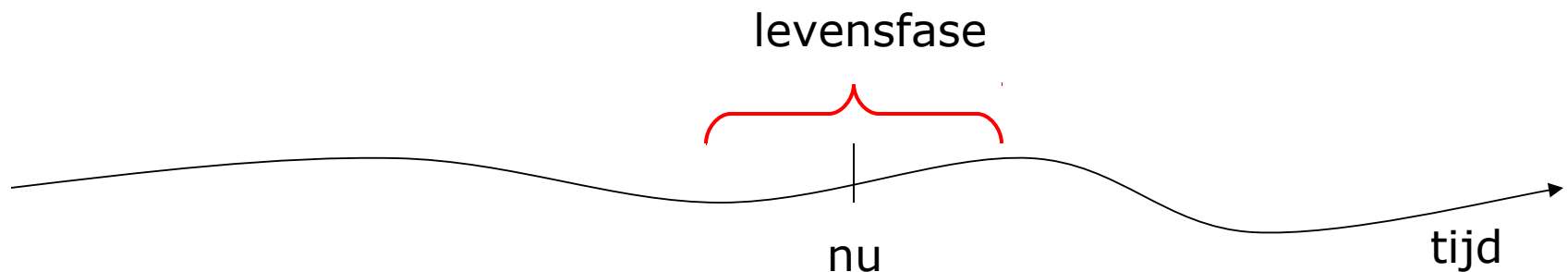
1. Zelfsturingsvraag: **Hoe** ga je om met je project of levensfase?
2. Is er verbetering nodig/mogelijk in hoe je jezelf aanstuurt?
3. Zo ja, welk doel zou je kunnen stellen om jezelf beter aan te sturen?
4. Zo neen, goed zo, je bent goed bezig.

Interventie:

1. Heb je de zelfsturingsvaardigheid reeds ter beschikking in een andere context?
2. Zo ja, wil je deze hier ook inzetten? (Zo ja, goed zo. Zo neen, waarom niet? Welke overtuiging is er nodig om het wel in te zetten?)
3. Zo neen, is het ok dat ik je het uitleg en je het aanleer?

ID spoor structureren

1. Hoe oud ben je nu?
2. In welke fase zit je, binnen je levensloop bekeken? Of: Als je naar je leven kijkt, in welke fase zit je dan?
3. Beweegt er iets in deze fase? Of: Is er iets in deze fase van je leven dat zich als ontwikkeling laat kenmerken? Wat is er in deze periode met jezelf aan het gebeuren? Welke waarden en kernovertuigingen zijn er in beweging?
4. Sluit je project aan bij die ontwikkeling? Zo ja, hoe? Zo neen, wat moet er in je project veranderen opdat ze zou aansluiten?



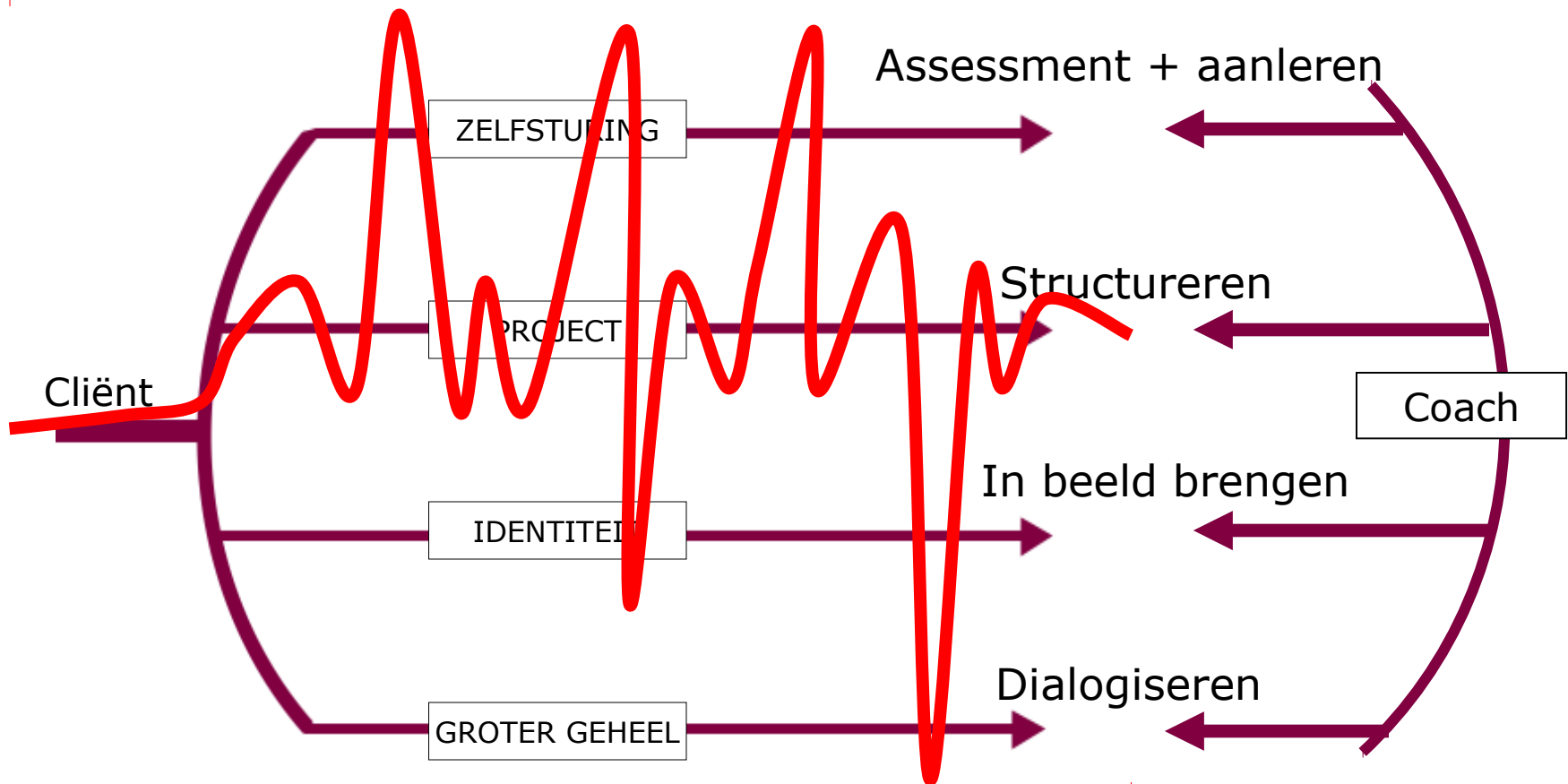
GG spoor structureren

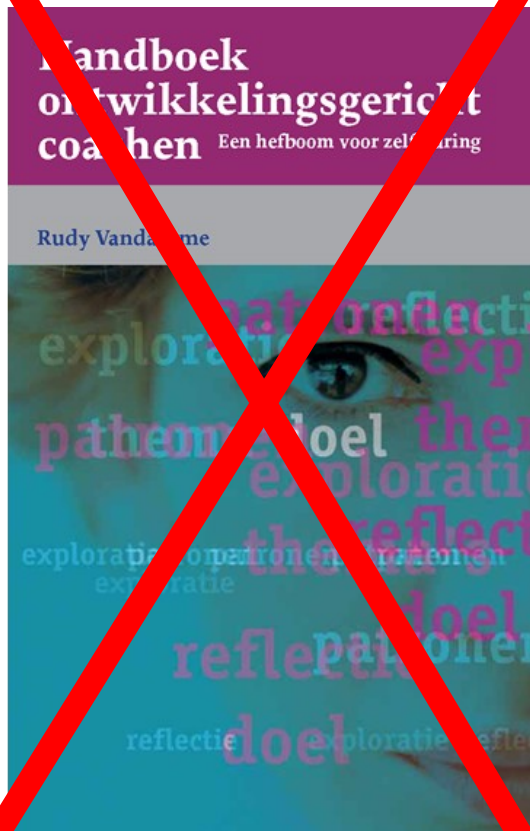
1. In welke context bevind je je? In welke landschap speelt jouw leven zich af? Wat is het geheel waarin je je bevindt? Van welke grotere groep maak je deel uit?
2. Zie je daar beweging of ontwikkeling in? Wat observeer je dat er zou moeten bewegen of verbeteren volgens jou?
3. Hoe draagt je project en je ID ontwikkeling bij tot die ontwikkeling?

Voorbeelden:

- Voor een teamlid is het eerste groter geheel, het team
- Voor een leidinggevende, de organisatie
- Voor een moeder, het gezin of de familielijn
- Voor een docent, de manier van onderwijzen
- Voor iemand die wil stoppen met roken, de groep van alle stoppers
- Voor een coach, de hulpverlenende professionals

Procesverloop tijdens een coachinggesprek



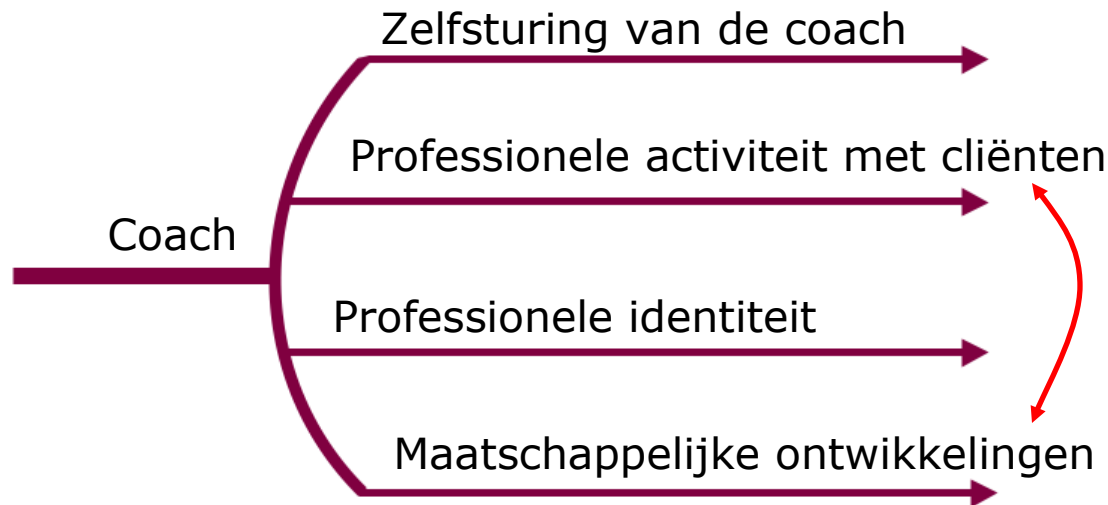


In het *Handboek ontwikkelingsgericht coachen* is het vierde spoor niet aanwezig in de methodiek.

Het vierde spoor, de participatie in de ontwikkeling van het groter geheel, is wat mij betreft, essentieel in de visie op duurzame ontwikkeling van zowel individuen als teams en organisaties.

De vork van de coach

Hoe draag je via je beroep bij tot maatschappelijke ontwikkelingen?



Maatschappelijke missie van coaches

De wereld vraagt coaches die:

1. de coachee niet reduceren tot een object dat moet geholpen worden, maar een subject dat waardig genoeg bevonden wordt om je eigen wereld mee te delen (dialoog). **Breng je eigen wereld in !**
2. het individu niet geïsoleerd benaderen, maar het individueel geluk van de cliënt zoveel mogelijk kaderen in de participatie aan het groter geheel. **Voeg het vierde spoor toe !**
3. het niet in de plaats doen van hun cliënt, maar tijdens het helpen de zelfsturing expliciet bevorderen. **Voeg het zelfsturingsspoor toe !**
4. niet alleen streven naar een herstel of oplossing, maar de aanleiding van de coachee koppelen aan de kans om scheppend in het leven te staan. **Communiceer je ontwikkelingsgericht denkkader !**

Maatschappelijke missie van coaches

Wat coaches nu vaak doen

In de ogen kijken van de cliënt;
Gefossileerde luisterhouding;
Stem wordt informatief gebruikt;
Teveel willen oplossen en helpen;
Teveel met de inhoud bezig;
Zichzelf wegcijferen;
Vaak erg gericht op praten en voelen;
De cliënt wordt geïsoleerd benaderd;

Wat volgens mij past bij de missie van coaching binnen deze maatschappij

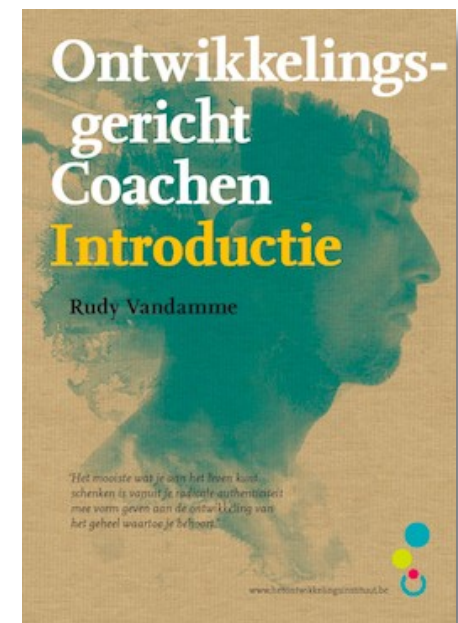
Geef de cliënt ruimte om te staren;
Bouw contact op met lichaamstaal;
Gebruik variaties in je stem;
Geniet van de ontmoeting en het proces;
Wees bewust van het hier en nu;
Breng je eigen wereld in, schep verschil;
Meer aandacht voor gedrag in context;
Breng de relatie met het groter geheel in beeld.

Metaforen van het coachen

- Ijsberg, ui, kern
- Weg naar het doel
- Passie, missie, energie, talent
- Slachtoffer, eigenaarschap
- Ontmoeten, dansen
- Spiegelen, zijlijn

Welke metafoor is het meest geschikt om de maatschappelijke missie van de coach gestalte te geven?





Via ISSUU in de boeken bladeren:
coachingBooks.net

Opleiding Professionele en ontwikkelingsgerichte
coach

www.ontwikkelingsgerichtcoachen.be
rudy@hetontwikkelingsinstituut.be



This is me, kom eens naar een lezing of
workshop, ik demonstreer graag

